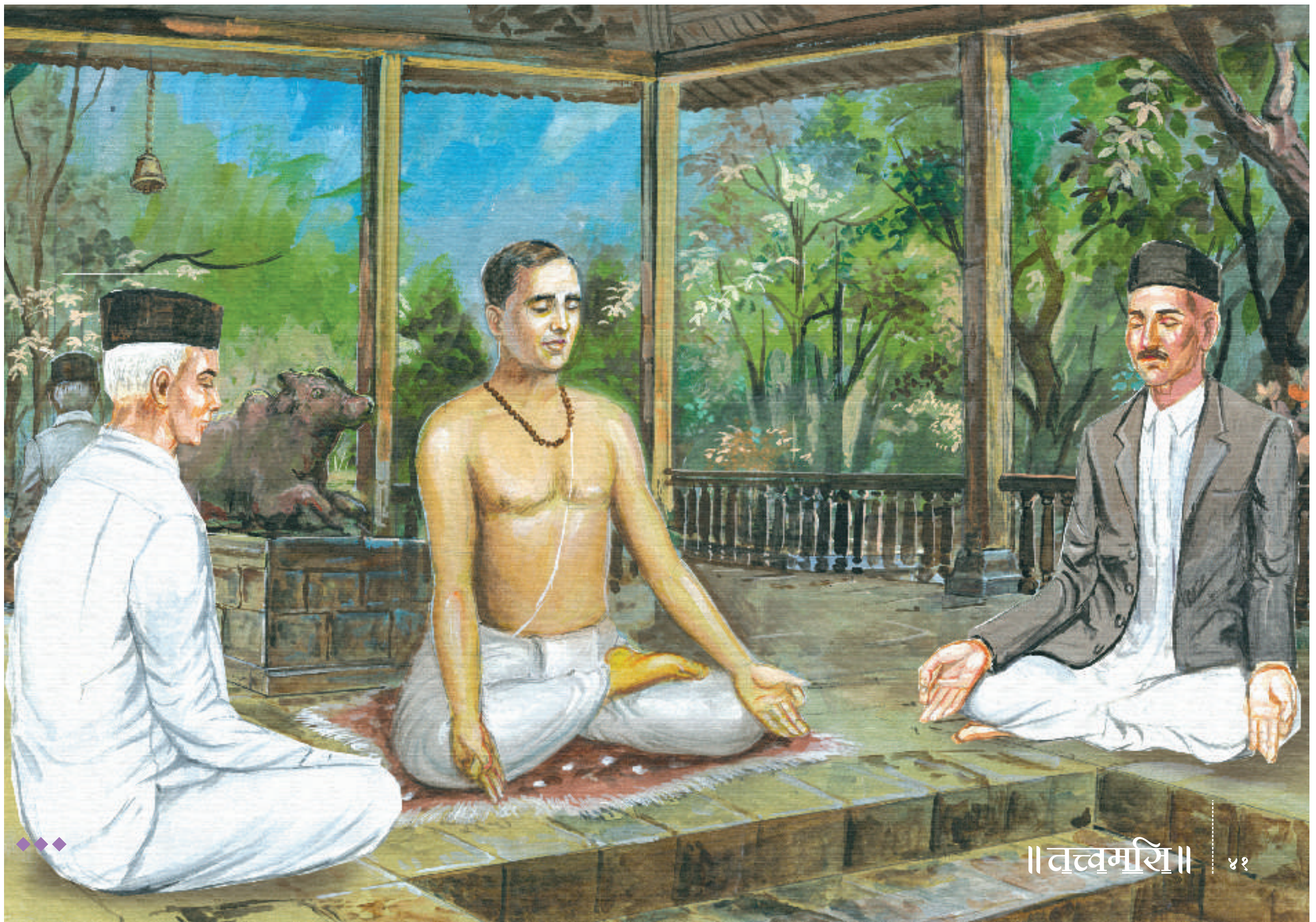

॥ तत्त्वमसि ॥ ४१

भावशीला नाना भावनराज जोग यांचे साहसिक कामे वीरव्यास
 शिकोळा १८१५ मध्ये त्याने काढल्या खुबूत पैसा मिळविले कुठे
 १८२० ते १८२२ इंडियन डूग ऑन कामावरि, मांडानगर
 कासेरा वीरवरी मध्ये तोंदरी १८२२ मध्ये नौदरी नगरे सोडले व
 दिसा सोडून दिले. नौदरीचे काळात २ नेडा काढल्या वडानगर
 धिक्काणी प्रवास कुठे रत्नागिरीसु राहू लागला घरात पडेना, आरामाचा
 जागा घेऊन वहात होला. उपजिगी का सुरुवात झाली.
 १८२२ ते १८२४ उता काळात जासाग जावण स्वस्थ कामाचा
 कामास त्याने नेडा काढणे नव्हत. गाफला पेक्षा जास्त मंगलकर
 दिसा नव्हत. नौदरी करीत कामात १८२२ साळात निपळण
 गातुळ्यातीत साळडे मेघोत अक्षुळकोट सांग दायलीले
 कोळ्यात मोट स्वामीचे शिष्य निपळण मेघोत गोपाळकुवा
 केळकर यांचे शिष्य रामचंद्र नादसिई वराळकर (कादुरे)
 हे दिगंबर काका या विष्णू साह उदयाचा गाठ पडली
 त्यांचा साहवास ८ वर्षे त्यांचे निधन १८२४ जात गरी
 त्यांचा मित्रकाया गुरु शिष्य संकट नमून विठाकवि
 साहजि प्रेम मान्य काळात विठोबाळा साळडे मेघोत
 कोळ्यात मोट स्वामी यांचे मंडात विष्णू साहजाचे
 प्रहसि अग्य ६२१ न गुरुजी हात काम १८२२
 ते १८२४ या काळात निवोका वर्ष २ वर्षांनी श्री सुरु काका
 फडे येत असे ११ दिवसां पेक्षा जास्त राहू मिळाले कुठे काम ठावे
 आता गा गोळ्यास देगीत श्री सुरु कामांचे काढणे श्री सांग
 दिगंबर काकांचा समाधी साळडे मेघोकांधरी नडुळू निधी उमेन
 सुरुवात झाली आता १ आता काढे या कामा आतापयान अंदाज ३५०००

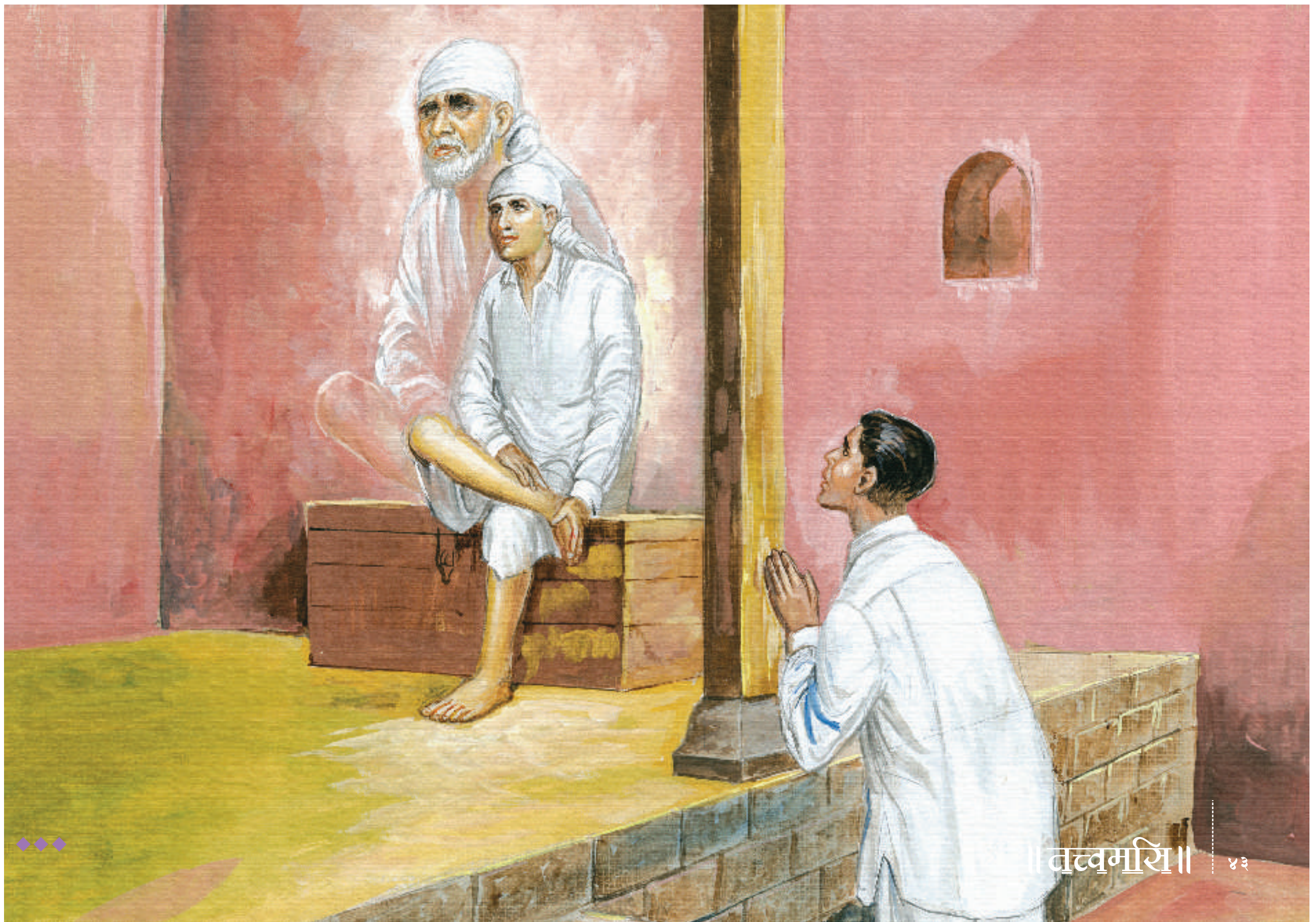
श्रीमहाराजांनी साईरूपात दर्शन दिले

श्रीमहाराज १९५०-५५ च्या काळात वारंवार खानू येथे बापुराव खांडेकर यांच्या घरी वास्तव्याला असत. त्यांचे देवस्थानही १९५२ पासून तेथेच होते. तेथे ते सद्गुरूंचे उत्सवही साजरे करीत.

खानूला एक जोशी नावाचे शिक्षक राहात असत. ते साईबाबांचे भक्त होते. त्यांना सतत तीन दिवस स्वप्नात येऊन साईबाबांनी सांगितले की मी खानूला आलो आहे. खांडेकरांकडे माझ्या दर्शनाला ये! सतत तीन दिवस स्वप्न पडल्यामुळे चौथ्या दिवशी ते सकाळी खांडेकरांच्या घरी आले.

खांडेकरांच्या घरी ओटीवर एक मोठा लाकडी पेटारा होता. त्या दिवशी सकाळपासून श्रीमहाराज त्या पेटीवर डोक्याला एक पांढरा फडका बांधून बसले होते. गुरुजी आले आणि पाहतात तो समोर साक्षात साईबाबा! गुरुजी आनंदातिरेकाने रडूच लागले! त्यांनी श्रीमहाराजांचे पाय धरले.

या गुरुजींनी साईबाबांवरील अतिरेकी भक्तीमुळे, साईबाबा मुसलमान होते या समजुतीतून स्वतःचे जानवेसुद्धा तोडून टाकले होते. श्रीमहाराजांनी नंतर त्यांची चांगलीच हजेरी घेतली. साईबाबांचे नाव वैशंपायन होते हे सांगून त्यांना अनेक उपदेशपर गोष्टी कथन केल्या.

॥ तत्त्वमसि ॥

रुपये सप्त केला, आंडी खुडी सप्ताही मंदी रात्री सप्त वधवस्त्रा
 करुण ठेवली. दिगंबर काकाचा शिष्य सीताराम आलारास वाळावत
 कर हा शिव वभवस्त्रा पहाली.

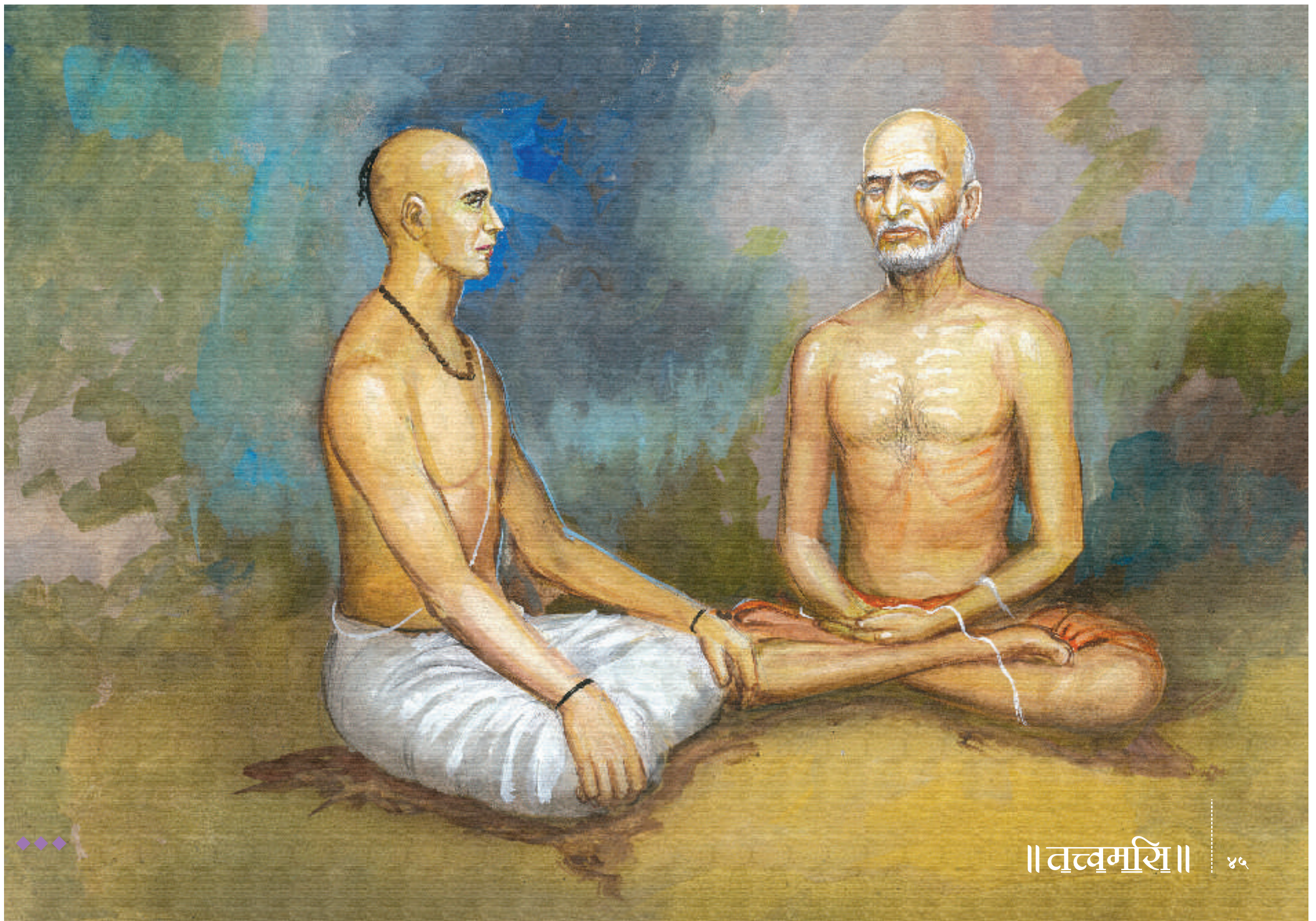
सन १९२२ मध्ये पावस भेड्याळ देसाई भांडुडे रडगिरी नाक येई.
 दुष्काळ उभे उभापा गाडुकात (स्वामी स्वयंरुपावत) यांनी घेतले.
 पुढे लगेच २ महिन्यांनी देसाई स्वयंरुपावतानी यांनी दुष्काळ
 दंडात अनुसरून यांनी सप्त आदिप्रासाद व शिखारर
 यांनी नाथ सांप्रदायाची परंपरा विरोधा गुन्हा मृणाळ असताही
 निवेका उठे दिली व मास्तर गुरुकु उगाडले हा सांप्रदायिक
 गुन्हा जावना आम सोंगित. निरागने स्वामी स्वयंरुपावतानी
 अनुश्रुत झालेला नाही. पुढे ही निवेका पुणे येथे श्री
 सद्गुरु काका उठे आली व नवीन सप्त उभोवाळ यांनी सोंगितली
 लगेच श्री सद्गुरु काका मृणाळ आपल्याला कोणाय काही दया
 याच नाही. मानार काका आता सप्त वभवस्त्रा वसत होत वगैरे
 निवेकास मृणाळ विरोधा पूर्वीच नाम आहे व न पाहिले
 परंपरा व सद्गुरु पद ठेव यांना निवेकाने सप्त १९२३ पर्यंत
 या सांप्रदायाचा आपल्या स्वतःच्या सांप्रदाया करार करून
 केली. स्वामी स्वयंरुपावतानी सद्गुरु सांगात मानाळ यांच्या आश्रम
 हा जिव्हारीया प्रकाशन कायला मदत केली आता निवेकाने
 ती परंपरा ही सद्गुरु चरणा जवळ ठेवली आहे. प्रचार करीत
 नाही.

सन १९२३ मध्ये निवेका श्री सद्गुरु काकां उठे रजुले रोजी
 आपला अडचणी सारू उठेन आता ६ दिना काकांचे व
 यांचे मोमान भांडण झाले कारण श्री सद्गुरु काका उठे
 १९२३ रोजी रात्री देह देवपार होत. हे निवेकास
 यांना आगा ३ वर्षे दयावत होत.

श्री यशवंत काशीनाथ परांजपे ऊर्फ स्वामी संविदानंद यांची संजीवन समाधी

मावळंगे (रत्नागिरी) येथील यशवंत काशीनाथ परांजपे ऊर्फ
 दादा हे थोर दत्तभक्त आणि उच्च कोटीचे साधक. त्यांनी
 संजीवन चिकित्सा ही उपचार पद्धती शोधून काढली आणि
 तिच्या प्रसारासाठी सारे आयुष्य वाहून टाकले. वयाच्या
 बाहतराव्या वर्षी प्रत्यक्ष श्रीदत्तात्रेयांनी त्यांना संन्यास दीक्षा
 दिली. मात्र त्या वेळी विरजाहोमादी कोणतेच विधी झाले
 नव्हते. जानवे आणि शिखा तशीच होती. भगवी वस्त्रेही देण्यात
 आली नव्हती. नंतर सुमारे पाऊण महिन्याने श्रीमहाराज
 त्यांच्या घरी गेले व दादांना म्हणाले, “ही भगवी वस्त्रे माझे
 सद्गुरु श्रीबाबा महाराज सहस्रबुद्धे यांचेकडून आली आहेत, ती
 परिधान करा. तसेच गोप्रदान करण्याचे राहून गेले आहे,
 त्यासाठी तेथून सव्वा-सव्वा रुपयाची पाच गोप्रदाने आली
 आहेत, ती घेऊन समंत्रक गोप्रदाने करा.” त्याप्रमाणे करताच
 दादांचे जानवे व शिखा गळून पडली. त्यानंतर वैशाख व ॥
 चतुर्दशी, शक १८७६ या दिवशी दादांनी आपल्या नियोजित
 समाधिस्थानी सिद्धासन घालून ब्रह्मांडी प्राण नेऊन तात्काळ
 देहत्याग केला. त्या प्रसंगी श्रीमहाराज तेथे स्वतः उपस्थित
 होते आणि त्यानीच पार्थिव देहावर सर्वप्रथम मूठमाती अर्पण
 केली.

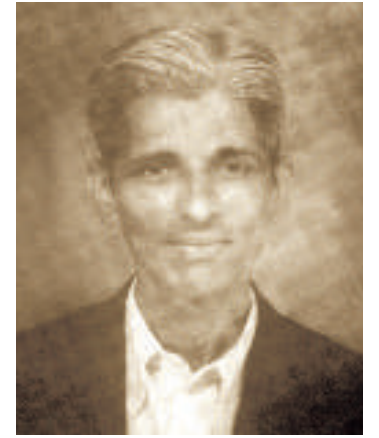

॥ तत्त्वमसि ॥ ४५

विठोबाचे हट्ट करून ही तुमचे अंगोरे देह देणार
 गाहीर तुम्ही आंकले पाहिजे. वेवरी श्रीसद्गुरू यांच्या-
 चे अक्षर केले किती आंकले विठोबास विचारले व
 (मांच्याप इच्छेने विठोबांचे तोंडून ११११ अक्षरां शब्द गेले।
 नंतर सद्गुरू म्हणाले कातातु माझ्या नावा अरिना लु राहिजे
 पाहिजे. विठोबास सद्गुरूने कांझुन अठ्ठ्यान घेतले, २१
 शुभ १८८८ वाजो सद्गुरूनी कापलेय हातात व गुढय
 कायतीव, सर्प मुरली आंगडी न लादीये वरु विठोबांच्या हातात
 उचलया तुमचे कायत घातले, गुढय पाणि मस विठोबांचे
 घातलेल्या रजोवा १८८८ २०११ने व पायत घातून
 विठोबा वडून कांझुन रूपा उरून घेतली. व रजोवा गाढ्या-
 तीव गुढा काया हार माळ, व कापले व उगाई साहेब
 (मंडकीचा फोडो) प्रसार म्हणून दिला. त्याच दिवशी
 सद्गुरूने विठोबांचे विनोता प्रमाण व हट्ट प्रमाण विठोबा
 त्या सांगितले की, विठोबा तुझा सर्व मरुंकार मी घेतले।
 आता माझा तु माही अक्षयभावाला होत, तुम्ही सर्व गा
 नरेण तुं अमे रेकेत इंगळेडांग जा, पुढे माच पाहीवर
 कोठेही जा (माझ्यानी मी तुम्हा पाहीरी उभा उगाई ११११
 सर्व कायत फक्त मठा मय आडरु काहेत. जातिन आंगडी
 वधून माझ्या नावाच छ पित दाणा यत्नोत जा सद्गुरूनिह्या
 करुने हटा किंगत रेका पुर्ण आशीर्वाद दिला. उठ सद्गुरू
 यांना केले. (नंतर १८८८ १८८८ माझ्या विठोबा
 वडून कांझुन गा सद्गुरूने सेवेकरा व. मा. लाळ माच
 घरी विठोबा वडून आम्हा मास उरून घेतले (नंतर

श्री. विनायक केशव ऊर्फ दत्तोपंत जोशी

श्री. रघुनाथ केशव जोशी

श्री. रघुनाथ केशव जोशी यांना अनुग्रह

“...१९४९ साली श्रीमहाराजांची पावसच्या श्रीस्वामी
 स्वरूपानंदांशी प्रथम भेट झाली आणि त्यानंतर वारंवार गाठी-
 भेटी होऊ लागल्या. रत्नागिरीचे श्री. विनायक केशव ऊर्फ दत्तोपंत
 जोशी आणि त्यांचे मामलेदार बंधू श्री. रघुनाथ केशव जोशी
 (श्रीकाका महाराजांचे वडील) आणि त्यांचे जिवलग स्नेही, खानूचे
 श्री. रामचंद्र गोविंद तथा बापुराव खांडेकर हे तिघे जण त्या वेळी
 आध्यात्मिक जिज्ञासेने श्रीमहाराजांच्या रत्नागिरी येथील घरी
 किंवा पावसला स्वामी स्वरूपानंदांकडे वारंवार दर्शनासाठी येत
 असत. या तिघांचे महाराजांशी अत्यंत घनिष्ठ असे नाते निर्माण
 झाले. काही दिवस श्रीमहाराज दत्तोपंतांच्या घरी वास्तव्यालाही
 होते.

दत्तोपंत आणि बापुराव यांना श्रीमहाराजांकडून अनुग्रह घ्यायची
 इच्छा होती. श्रीमहाराज फक्त रघुनाथरावांनाच अनुग्रह देऊ इच्छित
 होते आणि रघुनाथराव तर सरकारी नोकरीत जबाबदारीच्या
 जागेवर असल्यामुळे अनुग्रह स्वीकारण्यास फारसे अनुकूल
 नव्हते.

एकदा पावसला हे सारे जण स्वरूपानंदांकडे जमले असता या
 विषयाची पुन्हा चर्चा झाली; त्या वेळी स्वरूपानंदांनी
 रघुनाथरावांना समजाविले की श्रीमहाराजांकडून अनुग्रह
 मिळण्यासाठी पूर्व पुण्याई लागते. तो अलभ्य लाभ आहे आणि
 त्याच दिवशी श्रीमहाराजांनी त्या तिघांनाही स्वामी
 स्वरूपानंदांच्यासमोर अनुग्रह दिला.

सद्गुरुने विठोबास शिरोधार्य रसामय संगीतले मूल्या
देहे हे वी पर्वत मूल्या जग आगष्ट १९५८ मध्ये रात्री
१२ वाजून २५ मिनिटांनी मंगळवार मानणं नव्यं पणुमी
मानक मूल्या निरोकास पुण मधे एक दिव नाही. स्थानका-
ने ते सर्व गुण १९९३ साल मधे फाटून आले,
येथ येऊन का आशा आशा उठा गो निरोकास
अद्वैतः पाकला.

पुढे ८ महिन्यांनी आहोतुसार निरोका पुण्यास आला
सद्गुरुंच्या छात्रांना येतांना रात्री घेतल्या सद्गुरुंच्या देहा-
ने ज्या ठिकाणी देहाचा पुढाटन ३२९ ई. सी. री-
मूने न. एच. डी. या मीसुन क. हार. वाघ. यांनी कशीत
दिलेला पुढाटन सद्गुरुंनी मुक्ती सौ. निमळ्याई निरुद्ध
रेने रा. व. या. हिने परवानगीने १२४ ए. या. या
पर्वताने झोपडी निरोकास बांधली. सद्गुरुंच्या सहाय्या
स्थानावर लहानशा प्लाय व्हायरने के. पहिल्या पुष्प-
निधी साठी सहा घेतल्या निरोका गोव्यामन गेला, पार-
की पुष्पनिधी मागे गोव्यामन गेली. आल्यानंतर १९६८
एच. रोजी सौ. निमळ्याई निरुद्ध रेने यांनी सद्गुरुं विरो-
वाने सद्गुरुंच्या सहाय्या स्थानांना पुढे रजिस्टरे ३० वर्ष
आडे पल्याच्या करारानुसार आहोतुसार घेतली व कामाच्या
स्थानांना कामाच्या पाहू लागला १९५८ मध्ये सद्गुरुंच्या
असेल ते ही सद्गुरुंच्या सहाय्या मंदीर कांदळे, सद्गुरुंच्या
कांदळे पेठ फोरा व पापुका कमी १९५८, पुढे या पुढे
सुसुद्धी. १९५८ पासून मंडळ कांथपमास सुसुद्धी
मंडळ मंड १९५८-६० सालात कांधून पुढे इतका २२ सालात
सद्गुरुंच्या जमनी सुद्धा कांधी कांधी सर्व कांधून पाहिले.

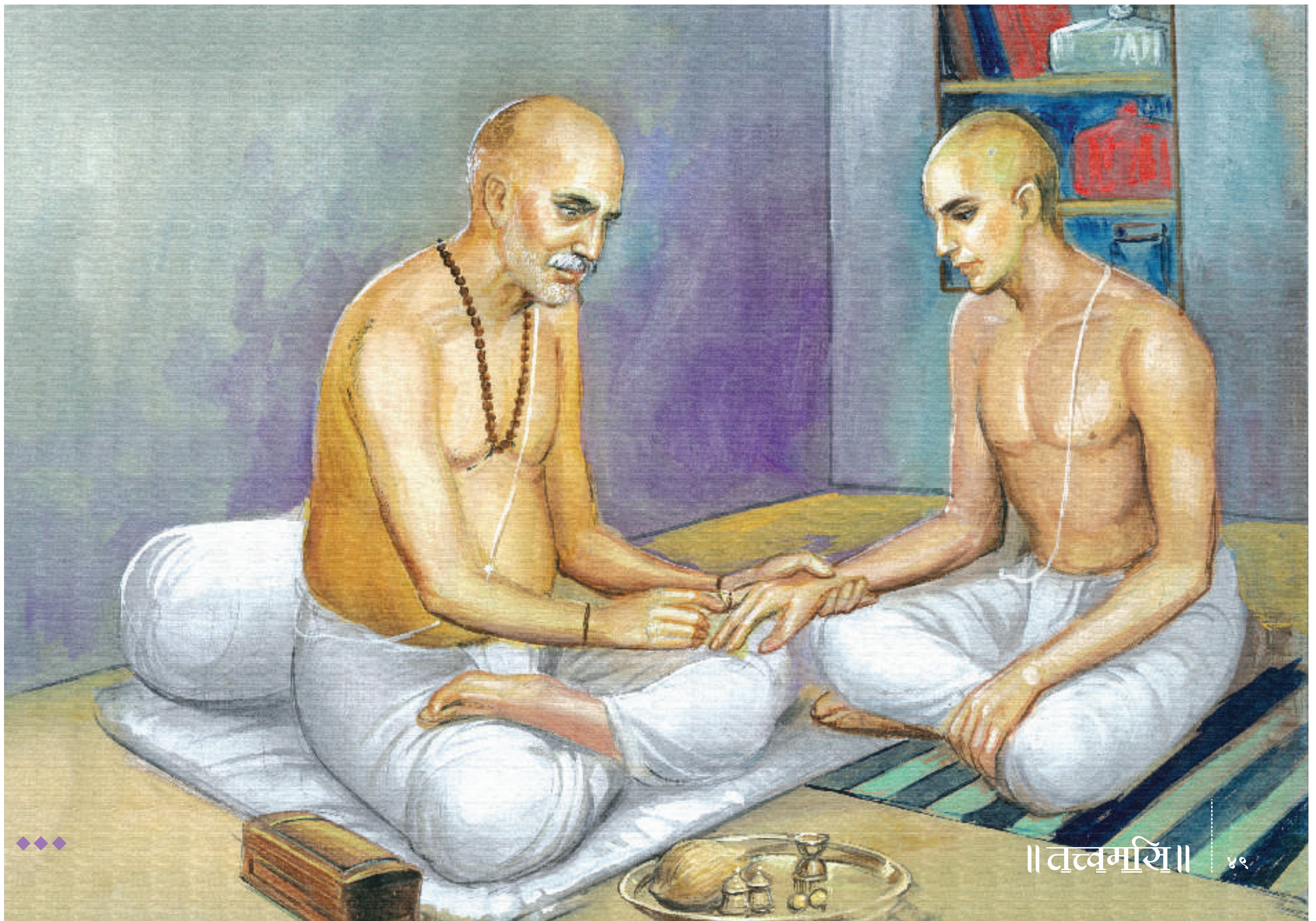

गुरुची अंगठी गुरुच्या बोटात घातली

...सन १९५३ मध्ये विठोबा श्रीसद्गुरु बाबांकडे ४ जुलै रोजी अत्यंत अडचणी सहन करून आला. ६ दिवस बाबांचे व त्याचे प्रेमाचे भांडण झाले कारण श्रीसद्गुरु बाबा ३१ जुलै १९५३ रोजी रात्री देह ठेवणार होते. हे विठोबास त्यांनी अगोदर ३ वर्षे कळविले होते. विठोबाने हट्ट धरला. मी तुमचे आधी देह ठेवणार. नाही तर तुम्ही थांबले पाहिजे. शेवटी श्रीसद्गुरुने थांबण्याचे कबूल केले. किती थांबू हे विठोबास विचारले व त्यांच्याच इच्छेने विठोबाचे तोंडून १ वर्ष असा शब्द गेला. नंतर सद्गुरु म्हणाले आता तू माझ्या कार्याकरीता राहिले पाहिजेस. विठोबाला सद्गुरुने बांधून अडकवून घेतले. २४ जुलै १९५४ (१९५३) रोजी सद्गुरुंनी आपल्या हातातील गुरुच्या बोटातील सर्पमुखी आंगठी व चांदीचे वळे विठोबाच्या हातात उजव्या गुरुच्या बोटात घातले. गुरुपौर्णिमेस विठोबाने आणलेल्या खडावा १५ ते २० मिनिटे पायात घालून विठोबाकडून संपूर्ण पूजा करून घेतली व खडावा, गळ्यातील गुलाबाचा हार माळ व आपला व आईसाहेब (मंडळीचा) फोटो प्रसाद म्हणून दिला.

त्याच दिवशी श्री सद्गुरुने विठोबाचे विनंतीप्रमाणे व हट्टप्रमाणे विठोबाला सांगितले की, विठोबा तुझा सर्व अहंकार मी घेतला. आता या पुढे तू कांही करावयाचे नाहिस. तुझे सर्व मी करीन. तू अमेरिकेत इंग्लंडांत जा, पृथ्वीचे पाठीवर कोठेही जा त्या ठिकाणी मी तुझ्या पाठीशी उभा आहे. १ वर्षात सर्व संपव. पुढे मठाच्या ऑर्डरस् आहेत. जमिन चांगली बघून माझ्या नांवाने क्वचित दाणा टाकीत जा. संपूर्ण कृपा करून दृढालिंगन देऊन पूर्ण आशीर्वाद दिला.....”

(श्रीमहाराजांच्या हस्तलिखितातून)

॥ तत्त्वमसि ॥ ४९

स्मर होत असतात सध्या रोज सक्र, पनमान, सौर, गणपत
 मधर शीर्ष की सुक्त व सप्तशतीपाठ रोज होत असता १९२८
 ननलंडी सहस्रना वगैरे २६० चले जावरे ३२५ १९२८
 रीतन्यडी हवन मुक्त १९२९ पनमान, लघुविष्णु पाठ हवनानंद
 गुरुचरित, वगुरु विष्णु मिस्र ७२ चारामे दपिले
 मेळण १९५० नवग्रह जप वरन १९५१ अष्टशरीत सौर मुक्त
 हवन १९५२ महाभूतपुनर्पठ चारमजपान्तरन सध्या
 मन्त्रमुक्त पाठ रत्न ह्जार गुरुचरित, गुरु विष्णु पाठ
 नननाथ, पारामर्ग मुक्त आह. हरमाह्मना सप्तशती
 उपसर्ग होतान. १९५९ शेक्सपियर मुक्त चारामे
 निवेदना सप्तशती नवग्रह वगैरे २६० चले जावरे
 वैली दिली. त्याचा विनामो ग मठ कांयच्यान व स्थानांचा
 गुरु १९५१ इरण्यान देवा १९५२ न. डार. वाध
 प्रारं. उग्रसी. निवेदना २२२१ देवा व त्यांचे
 २०५९ इरणी जागा मुक्त यांचे मुक्त सप्तशती डारो
 नक्षत्रे दिली १९५९ साक्षात डी. ३. साक्षात डारो
 म्हणजे मन्त्रमुक्त पाठ १९५९ एनडी जागा
 साक्षात डारो रत्न देवी व तिही जागा साक्षात स्थाना
 साक्षात अनन्तर म्हणून राजिरर वक्षोप पनान मुक्त
 मुक्त नक्षत्रे दिली. १९५९ मध्ये - नो. व. डार. वाध
 यांनी निवेदना त्यांचा प्रारं ३२५ वी हा रत्न देवाचा
 लोडो वरार देवा निम्मा १९००० व. ३२५ वी व त्यांचे
 कापाकड घालत १९५९ व १९५० मध्ये गाता व मुक्त
 यांचा प्रार घालता. प्रार सी. वरी मध्ये कागा व
 यांनी पाह्याची जागा नपार देवी महाभावना प्रेशा
 देवी उग्रसी सी. वरी, सर्व काजून लोडो कापाकड

तो आता कायमचा बाजूला सरला !

श्रीसद्गुरु बाबा महाराज सहस्रबुद्धे यांनी आपण आता देह सोडणार
 असे आपल्या शिष्यवर्गाला आधीच सूचित केले होते. दि. ३१ जुलै
 १९५३ रोजी मध्यरात्री बारा वाजून अठ्ठावीस मिनिटे ही वेळ
 त्यांनी देह त्यागासाठी नक्की केली. श्रीमहाराज सद्गुरुंच्या
 वियोगाच्या कल्पनेनेच एवढे अस्वस्थ झाले की ते रत्नागिरीहून
 पुण्याला निघून आले आणि त्यांनी श्रीबाबांसमोर धरणेच धरले.
 सतत सहा दिवस उभयतांमध्ये वाद चालू होता. अखेरीला
 श्रीमहाराजांचा शुद्ध भाव, निस्सीम प्रेम आणि मनाची झालेली
 विकल अवस्था पाहून श्रीबाबांनी आणखी एक वर्ष देह न सोडण्याचे
 वचन दिले. यानंतर दि. २४ जुलै १९५३ रोजी श्रीबाबांनी आपल्या
 हातातील अंगठी आणि वळे श्रीमहाराजांच्या हातात घालून
 “गुरुच्या बोटातील अंगठी गुरुच्या बोटात घातली” असे सूचक
 उद्गार काढले. दि. २६ जुलैला गुरुपौर्णिमेच्या दिवशी
 श्रीमहाराजांनी श्रीबाबांची षोडशोपचारे पूजा केली. श्रीबाबांनी
 त्यांचा उजवा हात हाती घेऊन आवेगपूर्ण स्वरात सांगितले,
 “विठोबा, आजपासून तुझा सर्व अहंकार मी घेतला. तुझे सर्व
 काही इतःपर मीच करणार आहे हे ध्यानात धर !” त्यानंतर
 श्रीबाबांनी खोली बाहेर लावलेली ‘शिवनाम थोर शंकर नाम सुधा।’
 ही पाटी काढण्यास सांगितली. पाटीचा अर्थ ध्यानी घेऊन
 श्रीमहाराजांनी श्रीबीडकर मठात श्रीशंकरावर रुद्राभिषेक सुरू
 केला. सर्व भक्तजनांना शिवनामाचा जप करण्याचे आवाहन केले.
 स्वतःही आराधना सुरू केली.

अजूनही बाबा ‘मी जाणार’ असे म्हणत. त्यामुळे मनात आशंका
 होती. ३१ जुलैच्या रात्री बीडकर मठात अनेक निकटचे भक्तगण
 जमून देवाला साकडे घालीत होते. अखेरीस ती वेळ टळून गेली.
 रात्रीचे साडेबारा वाजून गेले. श्रीमहाराज आणि न. भा. काळे हे
 बाबांचे सेवक धावतच धुमाळ बिल्डिंगमध्ये श्रीबाबांच्या घरी येऊन
 त्यांनी अधीरपणे दरवाजा वाजविला. खुद्द बाबांनीच तो उघडला.
 दारात श्रीबाबा प्रसन्न मुद्रेने उभे होते. ते साक्षात स्वामी समर्थच
 भासत होते. त्यांनी आलिंगनासाठी हात पसरून काळे यांना
 बोलावले, परंतु काळे संकोचून बाजूस सरले. श्रीबाबांनी पुढे
 होऊन श्रीमहाराजांना दृढ आलिंगन दिले व म्हणाले, “हे असे
 होणार हे मला माहीत होते, म्हणूनच मी तुला बोलावले. तो आता
 कायमचा बाजूला सरला !”